

Opetushallitukselle

Arenen lausunto ammatillisten perustutkintojen yhteisistä tutkinnon osista

OPH-1667-2021

Arene ei lausunnossaan ota kantaa yksittäisten tutkinnon osien tutkintotavoitteisiin tai arvosteluperusteisiin, vaan kommentoi tavoitteita yleisellä tasolla. Osaamistason nosto ja korkeakoulujen tutkintotavoitteiden kasvattaminen edellyttävät, että nykyistä useampi ammatillisen tutkinnon suorittanut henkilö hakeutuu suorittamaan korkeakoulututkintoa. Korkeakouluopintoihin hakeutuvista ammatillisen tutkinnon suorittaneista henkilöistä valtaosa tulee suorittamaan opintojaan ammattikorkeakouluihin.

Ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen menestyksellä suorittaminen edellyttää opiskelijalta riittäviä geneerisiä taitoja. Kirjoitustaito, matemaattiset taidot, englannin ja ruotsin kielen osaaminen sekä ongelmanratkaisu- ja päättelykyky ovat keskeisiä taitoja, joita tulevan opiskelijan tulee hallita. Samoin kyky kriittiseen ajatteluun on keskeinen korkeakouluopinnoissa. Ammatillisissa tutkinnoissa näitä taitoja opetellaan läpi tutkinnon, mutta osaa näistä kompetensseista opetellaan juuri ammatillisten perustutkintojen yhteisissä tutkinnon osissa.

Arene korostaa, että ammatillisten perustutkintojen yhteisten tutkinnon osien perusteissa tulisi kiinnittää huomiota opiskelijoiden jatko-opintovalmiuksiin. Erityisesti matemaattis-luonnontieteellisten sekä kielellisten osaamisten kohdalla on keskeistä, että ammatillinen perustutkinto antaa niihin liittyvät riittävät taidot korkeakoulussa pärjäämiseen. Kirjallisissa taidoissa painopisteen tulisi olla kielenhuollossa ja oikeinkirjoituksessa sekä kyvyssä tuottaa ja ymmärtää erilaisia tekstityyppejä ja -lajeja. Englannin ja toisen kotimaisen kielen osaamisen tulisi olla aloittavan opiskelijan englannin kielen tason tulisi olla B2 ja toisen kotimaisen kielen taso B1. Matematiikan osalta koulutuksen tulisi vähintään vahvistaa yläkoulussa opittuja asioita. Insinöörikoulutukseen tähtäville opiskelijoiden tulisi lisäksi olla tarjolla esitettyä syvempiä opintokokonaisuuksia matematiikassa ja luonnontieteissä. Samoin terveystieteiden koulutukseen hakeutuvien opiskelijoiden matemaattisen osaamisen taso tulee olla riittävä lääkelaskuja varten.

Arene korostaa myös yhteisten tutkinnon osien yhtenäisten arviointikriteeristöjen tärkeyttä korkeakoulujen todistusvalinnan näkökulmasta. Ammatillisten perustutkintojen arviointikriteerejä ja itse arviointia tulee kehittää kohti nykyistä yhtenäisemmiksi, jotta arviointia voidaan käyttää luotettavasti todistusvalinnoissa. Erityisen tärkeää arvioinnin yhtenäisyys on yhteisten tutkinnon osien kohdalla, joiden painoarvo valinnoissa on laajuuttaan suurempi.

Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry

Mervi Vidgrén
puheenjohtaja

Samuli Maxenius
va. toiminnanjohtaja